

[Startside](#) > ... > [Domstolsprocedurer](#) > [Civilretlige Sager](#) > [Frister For At Anlægge Sag](#) > Romania

Frister for at anlægge sag

Indholdet er leveret af

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Rumænien

1 Hvilke former for frister gælder i civilretlige sager?

Fra et processuelt synspunkt er procesfrister som hovedregel det tidsinterval, inden for hvilket visse processkridt skal udføres eller tværtimod, hvor det er forbudt at foretage visse processkridt. De relevante retsregler er artikel 180-186 i lov nr. 134/2010 i den civile retsplejelov, med efterfølgende ændringer og tillæg (ikrafttræden den 15. februar 2013).

Med hensyn til de forskellige typer frister, der finder anvendelse inden for den civile retspleje, klassificeres de alle sammen efter den måde, hvorpå de blev fastlagt, som lovbestemte, retlige eller aftalebestemte frister (uanset deres art). Lovbestemte frister er de frister, der udtrykkeligt er fastsat i loven, og de er i princippet fastsat således, at de ikke kan forkortes eller forlænges af dommeren eller af parterne (f.eks. femdagesfristen for stævningens forkyndelse). Lovgivningen tillader undtagelsesvis forlængelse eller forkortelse af visse lovbestemte frister. Retlige frister er dem, der fastsættes af retten under sagernes behandling, for parternes møde, for afhøring af vidner og for fremlæggelse af de øvrige beviser, dvs. dokumenter, sagkyndige erklæringer mv. Aftalebestemte frister er dem, der kan fastsættes af parterne under sagens forløb, og de kræver ikke rettens godkendelse.

Afhængig af deres type er procesfrister bydende eller forbydende, idet de førstnævnte er dem, inden for hvilke der skal gennemføres et bestemt processuelt skridt (f.eks. frister inden for hvilke appel eller kassationsappel skal iværksættes mv.), og sidstnævnte er dem, inden for hvilke loven forbyder processuelle skridt.

Et andet kriterium for klassificering af frister er relateret til den sanktion, der finder anvendelse i tilfælde af manglende overholdelse af dem. Der er tale om henholdsvis absolutte frister og relative frister. Absolutte tidsfrister påvirker, hvis de ikke overholdes, i sidste ende gyldigheden af processuelle skridt, mens manglende overholdelse af relative frister, også selv om den manglende overholdelse ikke nødvendigvis medfører, at sådanne processuelle skridt bliver ugyldige, kan bevirke, at der pålægges de pågældende parter disciplinære eller finansielle sanktioner (frist for afgørelse, frist for forberedelsen mv.).

Endelig kan fristerne beregnes i timer, dage, uger, måneder og år. Denne klassificering er også fastsat i artikel 181 i den civile retsplejelov. Derudover er der særlige tilfælde, hvor loven ikke specifikt angiver en bestemt type frist (time, dag osv.), men et bestemt tidspunkt for fuldførelsen af processuelle skridt (f.eks. med hensyn til indsigelse mod fuldbyrdelse, som kan rejses indtil den sidste fuldbyrdelsesforanstaltning er foretaget), eller hvor der i loven er fastsat bestemmelser om, at retsaktens gennemførelse "uden forsinkelse", "hurtigst muligt" eller "som hastesag".

2 Liste over dage, der betragtes som fridage i henhold til forordning (EØF, Euratom) nr. 1182/71 af 3. juni 1971.

I rumænsk lovgivning er fridage lørdage og søndage samt følgende helligdage: nytårsdag og 2. januar, 6. januar (helligtrekongersdag), 7. januar (Johannes Døberens), 24. januar (national helligdag til fejring af den rumænske forening), påske - to dage afhængigt af kalenderdage (inklusive langfredag), 1. maj (arbejdernes internationale

kampdag), 1. juni (barnets dag), pinsen – en dag afhængigt af kalenderdage, 15. august (Mariæ himmelfart), 30. november (Sankt Andreas), 1. december (nationaldag) og 25.-26. december (jul).

3 Hvilke generelle regler for tidsfrister gælder i de forskellige typer civilretlige sager?

De gældende regler om frister er dem, der er fastsat i den civile retsplejelovs artikel 180 til 186.

4 Hvis en handling eller en formalitet skal udføres inden for en given frist, hvornår begynder denne frist da at løbe?

Hver frist har et begyndelsestidspunkt og et sluttidspunkt, med fristens længde ind imellem.

Med hensyn til begyndelsestidspunktet er det i den civile retsplejelovs artikel 184, stk. 1, fastsat, at fristerne begynder at løbe fra datoen for forkyndelsen af processkrifterne, medmindre andet er fastsat i loven.

Der forekommer dog også tilfælde, hvor forkyndelsen af de processuelle skridt som udgangspunkt for fristerne kan erstattes med tilsvarende processuelle skridt (ligestillede tilfælde). Forkyndelsen af det processuelle skridt, der får fristen til at løbe, erstattes således i nogle tilfælde med andre procedurer, der er udgangspunktet for fristen (for eksempel anmodningen om at forkynde processkriftet for modparten, iværksættelse af appel eller forkyndelse af et påbud).

Uanset den almindelige bestemmelse er der også tilfælde, hvor frister begynder at løbe fra andre tidspunkter end ved forkyndelsen, nemlig fra retsafgørelsen blev truffet (konstatering af, at forældelsesfristen er udløbet, fremlæggelse af dokumenter som supplerer dommen), fra antagelsen af bevismateriale til realitetsbehandling (for indsendelse af de ønskede beløb eller en liste over vidner inden for fem dage), fra offentliggørelsen af visse dokumenter (for annonceringen salget af en fast ejendom inden for fem dage).

Afslutningstidspunkt defineres som det tidspunkt, hvor virkningen af fristen er nået, hvorved muligheden for at gennemføre det processuelle skridt, for hvilken en tidsfrist var fastsat, ophører (for bydende frister), eller som tværtimod bestemmer/markerer det tidspunkt, hvor retten til at udføre visse processuelle skridt opstår (for forbudende frister).

5 Kan fristen påvirkes eller ændres alt efter, hvordan dokumenterne overbringes eller forkyndes (personlig forkyndelse ved hjælp af en foged eller postbefordring)?

Mellem begyndelsestidspunktet og afslutningstidspunktet løber frister i princippet uafbrudt uden mulighed for afbrydelse eller suspension. En hindring som følger af en omstændighed, parten ikke er herre over – som omhandlet i den civile retsplejelovs artikel 186 – udgør dog en grund til at afbryde procesfristerne. Andre særlige omstændigheder, der kan begrunde afbrydelse er: (f.eks. afbrydelsen af appelfristen - artikel 469 i civilproceduren). Samtidig bestemmes det i loven, at procesfristen også kan suspenderes (som det er tilfældet for forældelsesfristen – artikel 418 i den civile retsplejelov). Såfremt fristen er afbrudt i henhold til den civile retsplejelovs artikel 186, begynder, når hindringen er ophørt, en fast frist på 15 dage at løbe uanset varigheden af fristafbrydelsen. I tilfælde af suspension vil fristen fortsætte med at løbe fra det tidspunkt, hvor suspensionen er ophørt, og den tid, der er gået inden suspensionen af fristen, vil også blive lagt hertil.

Ifølge den civile retsplejelovs artikel 183 anses det processkrift, der indgives inden for den retlige frist ved et anbefalet brev, der afleveres til postkontoret eller til en ekspreskurertjeneste eller en specialiseret kommunikationstjeneste, fax eller e-mail, for at være indgivet inden for fristen. Et dokument, der er indgivet af den berørte part inden for den lovbestemte frist på militærenheden eller på administrationskontoret på det sted, hvor den pågældende part er tilbageholdt, anses ligeledes for at være indgivet inden for fristen. Kvitteringen fra posthuset og registreringen eller ekspreskurertjenestens attest, den specialiserede kommunikationstjeneste, militærenheden eller administrationskontoret, hvor den berørte part tilbageholdes, for det fremlagte dokument, samt angivelsen af dato og tidspunkt for modtagelsen af faxen eller e-mailen, jf. rettens computer eller faxmaskine, tjener som bevis for den dato, hvor den berørte part iværksatte det relevante processuelle skridt.

6 Hvis en begivenhed udløser fristen, tages den dag, hvor begivenheden fandt sted, da med i beregningen af tidsfristen?

I henhold til den civile retsplejelovs artikel 181 beregnes frister udtrykt i dage efter den eksklusive ordning, dvs. i fulde døgn, idet hverken den dag, hvor fristen begynder at løbe – dies a quo – eller den dag, hvor den udløber – dies ad quem – tages i betragtning, og de regler, der finder anvendelse, er dem, der er angivet i forbindelse med begyndelsestidspunktet som præsenteret i afsnit 4.

Frister, der er udtrykt i dage, beregnes altid i fulde dage, hvorimod processkrifter kun kan indgives inden for dommerkontorets åbningstid. Dette problem kan dog løses ved at sende processkriftet med post, idet postvæsenet angiver datoen og måden for den faktiske meddelelse til modtageren. Se også svaret på spørgsmål 4.

7 Hvis tidsfristen er udtrykt i dage, er der så tale om kalenderdage eller arbejdsdage?

Hvis en person f.eks. skal iværksætte et processuelt skridt, eller et dokument forkyndes for vedkommende, mandag den 4. april 2005 og bliver bedt om at svare inden 14 dage efter forkyndelsen, betyder det så, at den pågældende skal svare før:

- tirsdag den 19. april (kalenderdage) eller
- fredag den 22. april (arbejdsdage)?

Det korrekte svar er, at det angivne antal dage omfatter kalenderdage. Den pågældende skal træffe en effektiv foranstaltning senest den 19. april.

8 Hvordan er reglerne, hvis tidsfristen er angivet i uger, måneder eller år?

Ifølge artikel 182 i den civile retsplejelov udløber frister, der angives i år, måneder eller uger, på den dag i året, måneden eller ugen, der har samme betegnelse som begyndelsesdagen.

En frist, der begynder den 29., den 30. eller den 31. i måneden og slutter i en måned uden en dag med samme talbetegnelse, anses for udløbet den sidste dag i måneden.

En frist, der udløber på en lovbestemt helligdag, eller på en fredag, forlænges til udgangen af den følgende arbejdsdag.

9 Hvornår udløber fristen, hvis den er angivet i uger, måneder eller år?

En frist, der er udtrykt i uger, måneder eller år, udløber på dagen med samme betegnelse som begyndelsestidspunktet i den sidste uge, sidste måned eller det sidste år. Hvis den sidste måned ikke har en dag svarende til den, på hvilken fristen begyndte at løbe, udløber fristen på den sidste dag i den pågældende måned. Når fristen udløber på en arbejdsfri dag, forlænges fristen til den førstkommende arbejdsdag.

10 Hvis fristen udløber på en lørdag, søndag, helligdag eller anden officiel fredag, forlænges den så til den førstkommende hverdag?

Når fristen udløber på en arbejdsfri dag, forlænges fristen til den førstkommende arbejdsdag.

11 Er der særlige omstændigheder, som giver anledning til fristforlængelse? Hvad er betingelserne for fristforlængelse?

I artikel 184 i den civile retsplejelov fastslås det, at procesfristen afbrydes, og at en ny frist begynder at løbe fra datoen for den nye forkyndelse i følgende tilfælde:

- når en af parterne er afgået ved døden: i dette tilfælde forkyndes et nyt dokument for arvingen på den afdøde parts sidste bopæl uden angivelse af navn og stilling for hver arving;
- når en parts repræsentant er afgået ved døden; i dette tilfælde forkyndes et nyt dokument for den pågældende part.

Procesfristen begynder ikke at løbe, og hvis den er begyndt at løbe tidligere, afbrydes den med hensyn til den part, der mangler handleevne eller har begrænset handleevne, indtil en person i givet fald er blevet udnævnt til at repræsentere eller bistå denne part.

12 Hvor lang er ankefristen?

Ja, der er fastsat særlige frister for bestemte retsområder. De generelle frister i den civile retsplejelov for appel og kassationsappel er 30 dage. I visse tilfælde (særlige sager), for eksempel i tilfælde af en præsidentkendelse, er appelfristen fem dage, hvilket er kortere end fristen for indgivelse af appel efter de almindelige regler.

13 Kan domstolene ændre tidsfristerne, navnlig mødefristerne, eller fastsætte en særlig mødedato?

Ja, i den forstand, at retten i visse undtagelsestilfælde har adgang til at forkorte fristen (f.eks. i henhold til artikel 159 i den civile retsplejelov i forbindelse med fristen for forkyndelse af tilsigelse fem dage før retsmødet).

14 Hvis et dokument til en part, som bor på et sted, der berettiger vedkommende til en forlængelse af tidsfristen, forkyndes for den pågældende på et sted, der ikke berettiger til en sådan forlængelse, mister denne person så retten til den længere tidsfrist?

I henhold til artikel 1088 i den civile retsplejelov anvender retten, i internationale civilretlige sager, rumænsk retsplejelov med forbehold af udtrykkelige modstridende bestemmelser. Se også svarene på spørgsmål 5, 11 og 16.

15 Hvilke konsekvenser har en fristoverskridelse?

Som anført ovenfor påvirker manglende overholdelse af absolutte frister i sidste ende gyldigheden af det processuelle skridt, mens manglende overholdelse af relative frister, også selv om den manglende overholdelse ikke nødvendigvis medfører de processuelle skridts ugyldighed, kan bevirke, at der pålægges de pågældende parter disciplinære eller finansielle sanktioner (afgørelsesfrister, forberedelsesfrister mv.).

Manglende overholdelse af procesfrister vil sandsynligvis resultere i anvendelse af forskellige sanktioner som de følgende:

- det processuelle retsskridts ugyldighed
- fortabelse af den frist, der er fastsat for gennemførelse af det processuelle retsskridt
- udløbet af gyldigheden af den anmodning, der er indgivet til retten
- udløbet af forældelsesfristen for retten til tvangsfuldbyrdelse
- finansielle sanktioner
- disciplinære sanktioner
- forpligtelsen til på ny at udfærdige eller ændre et dokument, der er udarbejdet uden iagttagelse af formkravene
- forpligtelsen til at yde erstatning til den part, der har lidt tab på grund af tilsidesættelse af formkravene.

Artikel 185 i den civile retsplejelov bestemmer, at når en processuel rettighed skal udøves inden for en bestemt frist, medfører manglende overholdelse af denne forpligtelse, at vedkommende fortaber denne rettighed, medmindre andet er fastsat i loven. Processuelle skridt, der foretages efter fristens udløb, er ugyldige. Hvis loven indeholder bestemmelser om afbrydelse af et processuelt skridt inden for en frist, kan det retsskridt, der er foretaget inden fristen er udløbet, annulleres efter anmodning fra den berørte part.

16 Hvis fristen udløber, hvilke retsmidler kan de parter, som har overskredet fristen, da tage i brug?

Ifølge artikel 186 i den civile retsplejelov får den part, der ikke har overholdt en procesfrist, en ny frist, forudsat at parten godtgør, at forsinkelsen var behørigt begrundet. Den pågældende part skal gennemføre det processuelle skridt inden for højst 15 dage fra den dato, hvor afbrydelsen er ophørt, og samtidig skal parten anmode om at få fastsat en ny frist. Hvis der indgives appel, er fristen den samme som den, der er fastsat for appelsager. Anmodningen om en ny frist vil blive behandlet af den kompetente domstol, som behandler anmodningen om den rettighed, der ikke blev udøvet inden for fristen. Hvis forsinkelsen kan lægges parten til last, står ingen retsmidler til rådighed.

■ Sidste opdatering: 17/07/2024

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.